

DELHI PUBLIC SCHOOL, GANDHINAGAR

SESSION: 2026-27

SUBJECT: SANSKRIT

CLASS: V

Term 1 & 2

- * *WORKSHEET*
- * *SUBJECT ENRICHMENT ACTIVITY(SEA)*
- * *ART INTEGRATED LEARNING (AIL)*
- * *REVISION of PT-1 & PT-2*
- * *QUESTION BANK OF H.Y & A.E*

संस्कृतं सर्वत्र संस्कृतं सर्वेषाम्

CLASS V TERM – 1

MY BUDDY

Worksheet – 1

(१)	वर्णविच्छेदं कुरुत । (वर्णविच्छेद कीजिए)
१	राष्ट्रः - _____
२	सूकन्या - _____
३	नक्षत्रम् - _____
४	अर्जुन - _____
५	कृतार्थः - _____
(२)	वर्णसंयोजनं कुरुत । (वर्णसंयोजन कीजिए)
१	च् + इ + त् + र् + अ + म् - _____
२	स् + ऐ + न् + इ + क् + अ + :- _____
३	द् + अ + र् + प् + अ + ण् + अ + :- _____
४	उ + त् + त् + अ + र् + अ + म् - _____
५	व् + इ + द् + व् + आ + न् - _____

Subject Enrichment Activity

TERM - I

SEA-1

➤ वर्णमाला क्रीडा (Alphabet Game)

PARAMETERS:

- Understanding
- To be Involved

SEA- 2

क्रियापद अभिनय क्रीडा (verb Game)

PARAMETERS:

- Understanding
- To be Involved

ART INTEGRATED LEARNING

TERM - I

AIL-1

बहुभाषि – चित्रपदकोशः

विविधानि चित्राणि स्फोरकपत्रे स्थापयित्वा तस्य अधः नामानि लेखनीयानि।

(विद्यार्थी विविध चित्रोको एकत्रित करके चार्टपेपर पर लगाएंगे एवं चित्रो के नीचे अर्थ लिखेंगे।)

कृषकः

वृषभः

भल्लूकः

पर्णम्

क्रीडनकम्

नारिकेलम्

मण्डूकः

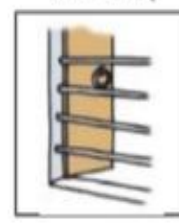
कपोतः

पर्यङ्कः

सङ्गणकम्

वातायनम्

सोपानम्

दूरभाषः

काकः

सौचिकः

उद्यानम्

उपनेत्रम्

कङ्कतम्

Subject Enrichment Activity

TERM - II

SEA-1

➤ लट् लकारः(स्फोरकपत्रम्)

➤ **PARAMETERS:**

- Understanding
- Presentation
- Submission

लट् लकारः													
		एकवचनम्				द्विवचनम्				बहुवचनम्			
		पु	स्त्री	नपुं	क्रिया	पु	स्त्री	नपुं	क्रिया	पु	स्त्री	नपुं	क्रिया
प्रथमः पुरुषः	→	सः	सा	तत्	वदति	तौ	ते	ते	वदतः स्तः कुरुतः	ते	ताः	तानि	वदन्ति सन्ति कुर्वन्ति
	↓	एषः	एषा	एतत्	अस्ति	एतौ	एते	एते		एते	एताः	एतानि	
	?	कः	का	किम्	करोति	कौ	के	के		के	काः	कानि	
		बालकः	बालिका	मित्रम्		बालकौ	बालिके	मित्रे			बालकाः	बालिकाः	
		पु	स्त्री	नपुं	क्रिया	पु	स्त्री	नपुं	क्रिया	पु	स्त्री	नपुं	क्रिया
मध्यमः पुरुषः		त्वम्			वदसि असि करोषि	युवाम्			वदथः स्थः कुरुथः	पूयम्			वदथ स्थ कुरुथ
		पु	स्त्री	नपुं	क्रिया	पु	स्त्री	नपुं	क्रिया	पु	स्त्री	नपुं	क्रिया
उत्तमः पुरुषः		अहम्			वदामि अस्मि करोमि	आवाम्			वदावः स्वः कुर्वः	वयम्			वदामः स्मः कुर्मः

SEA-2

➤ (संस्कृत शब्द -अन्त्याक्षरी)

➤ **PARAMETERS:**

- Understanding
- To be Involved

ART INTEGRATED LEARNING

TERM - I

AIL-1

परस्पर सम्भाषणम् (Group Activity)

- **PARAMETERS:**
- Understanding
- To be Involved

संस्कृत वार्तालाप

गुरुः — भवतः किं नाम अस्ति?
शिष्यः — महोदय! मम नाम संजीवः अस्ति।
गुरुः — भवान् कुतः आगच्छति?
शिष्यः — अहं रायपुरनगरात् आगच्छामि।
गुरुः — भवतः पितुः किं नाम अस्ति?
शिष्यः — महोदय! मम पितुः नाम महेन्द्रः अस्ति।
गुरुः — भवान् कस्यां कक्षायां पठति?
शिष्यः — अहं दशम्यां कक्षायां पठामि।

Teacher: What is your name?
Student: Sir! My name is Sanjeev.
Teacher: Where do you come from?
Student: I come from Raipur city.
Teacher: What is your father's name?
Student: Sir! My father's name is Mahendra.
Teacher: In which class do you study?
Student: I study in the tenth class.

Periodic Test – 1

Revision

प्रश्न - १ वर्णान् निर्देशानुसारं पृथक्कुरुत ।

5

(वर्णों को निर्देशानुसारं अलग कीजिए ।)

(फ , ख , इ , छ , ष , ह , ब् , घ् , ज् , ग्)

क - वर्ग	प - वर्ग	उष्म	च - वर्ग

प्रश्न - २ अधोलिखितानां शब्दानां वर्णविच्छेदं कुरुत ।

5

(वर्ण विच्छेद कीजिए ।)

(क) नाविकः = ----- + ----- + ----- + ----- + ----- + ----- + ----- + :

(ख) शाखा = ----- + ----- + ----- + -----

(ग) उष्ट्रः = ----- + ----- + ----- + ----- + ----- + :

(घ) मापिका = ----- + ----- + ----- + ----- + ----- + -----

(ङ) छात्रा = ----- + ----- + ----- + ----- + -----

प्रश्न- ३ अधोलिखितानां शब्दानां वर्णसंयोजनं कुरुत ।

5

(वर्णसंयोजन कीजिए ।)

(क) न् + आ + व् + इ + क् + अ + : =

(ख) च् + इ + त् + र् + क् + : =

(ग) ब् + आ + ल् + अ + क् + अ + : =

(घ) व् + आ + ट् + इ + क् + आ =

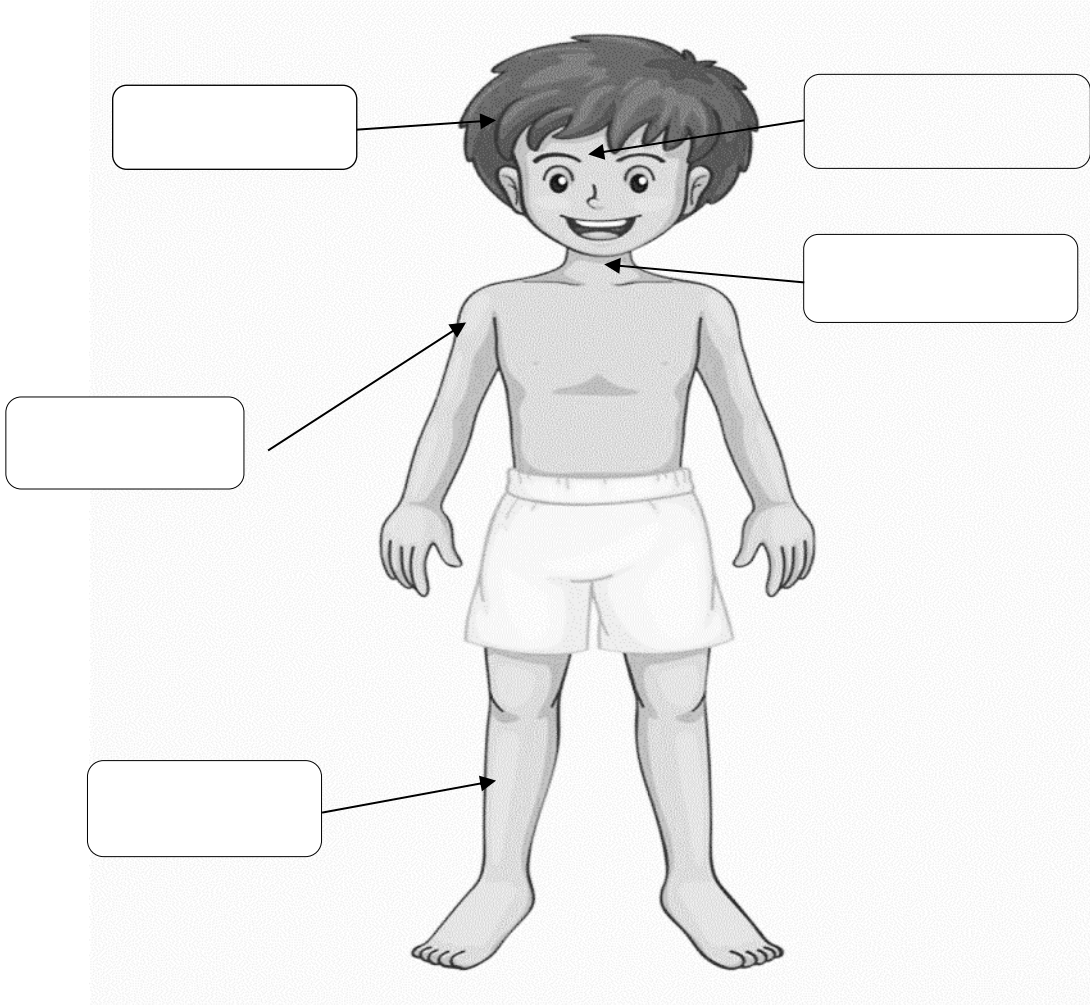
(ङ) प् + अ + त् + र् + इ + क् + आ =

प्रश्न - ४ चित्रं द्रष्ट्वा योग्य विकल्पं चित्वा उत्तरं लिखत।

5

(चित्र को देखकर विकल्प में से योग्य उत्तर चुनकर लिखिए।)

(ललाटम्, कण्ठः, पादः, स्कन्धः, केशः)

Class V SANSKRIT
Half yearly examination
Revision Term-1

प्रश्न -१

चित्रं द्रष्ट्वा मञ्जूषातः योग्य क्रियापदं चित्वा वर्तुलं () कुरुत ।
(चित्र को देखकर मञ्जूषा से योग्य विकल्प चुनकर वर्तुल () किजिए।)

10

- i. निद्राति ii. खादति iii. चलति

- i. खादति ii. नृत्यति iii. गायति

- i. चलति ii. नमति iii. लिखति

- i. लिखति ii. नृत्यति iii. पश्यति

- i. पठति ii. लिखति iii. पिबति

प्रश्न -२

रेखाङ्कितपदानि शुद्धं कृत्वा वाक्यानि पुनः लिखत ।
(रेखाङ्कित पद को शुद्ध करके वाक्य पुनः लिखिए ।)

8

१ बालकौ पठति ।

२ अश्वः धावतः ।

३ वयं पाठं पठति।

४ बालकः हसन्ति ।

५ महिले भ्रमन्ति।

६ जनकाः गच्छतः।

७ वानरौ कुर्वन्ति।

८ खगाः कूजति।

प्रश्न -३

निम्नलिखितानि रिक्तस्थानानि उचितपदैः पूरयत ।
(उचित पद से रिक्तस्थान की पूर्ति कीजिए ।)

८

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
१	स्मरामि		स्मरामः
२		लिखथः	लिखथ
३	गायति		गायन्ति
४	पतामि		पतामः
५	पृच्छसि	पृच्छथः	

६		गायथः	गायथ
७		चलतः	चलन्ति
८		पिबावः	पिबामः

प्रश्न -४

निम्नलिखितानि रिक्तस्थानानि उचितक्रियापदैः पूरयत ।
(उचित क्रियापद से रिक्तस्थान की पूर्ति कीजिए ।)

8

- १ अहम् आम्रं। (खादामि /खादसि)
- २ त्वं पत्रं। (लिखति/लिखसि)
- ३ बालकाः। (हसन्ति/हसामः)
- ४ छात्रौ। (पठति/ पठतः)
- ५ आवां जलं। (पिबावः / पिबति)
- ६ सिंहः। (गर्जति / गर्जतः)
- ७ अहं गीतं। (गायामि / गायसि)
- ८ युवां। (गायथः / गायथ)

प्रश्न -५

अधोलिखितानि वाक्यानां वचनं परिवर्तय।
(अधोलिखित वाक्यों का वचन परिवर्तिन् कीजिए।)

8

१ छात्रः लिखति । (द्विवचनम्)

२ बालिकाः नृत्यन्ति । (द्विवचनम्)

३ अश्वाः धावन्ति। (एकवचनम्)

४ बालिका हसति । (द्विवचनम्)

५ पिकः कूजति । (बहुवचनम्)

६ महिले पचतः। (एकवचनम्)

७ पर्णं पतति। (बहुवचनम्)

८ गर्दभः अस्ति। (द्विवचनम्)

प्रश्न -६

चित्रं द्रष्ट्वा योग्य विकल्पं चित्वा उत्तरं लिखत।

८

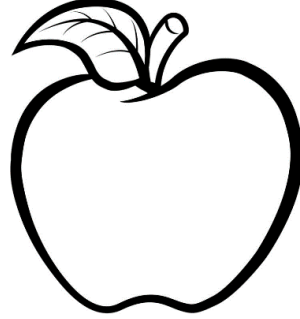
(चित्र को देखकर मञ्जूषा से योग्य विकल्प चुनकर लिखिए।)

(चित्रकः, सिंहः, आम्रम्, सेवम्, दाडिमम्, भल्लुकः, कदलीफलम्, द्राक्षा)

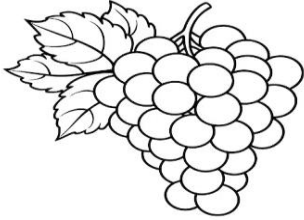
१.

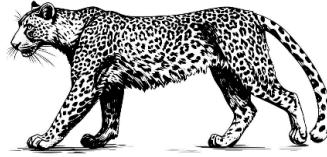
२.

३.

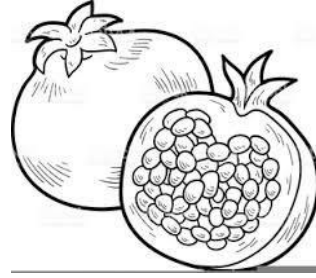
४.

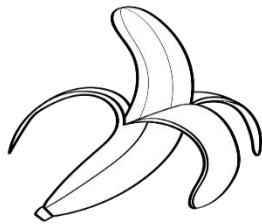
५.

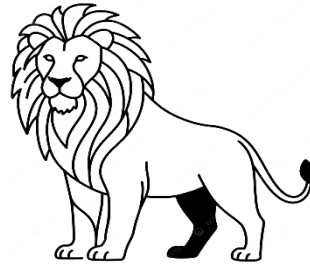
६.

७.

८.

Term-II

Worksheet-I

१ अधोलिखितानि वाक्यानां वचनं परिवर्तय।
(अधोलिखित वाक्यों का वचन परिवर्तिन् कीजिए।)

(क) तत् फलम् अस्ति। (द्विवचनम्)

(ख) एषा वदति। (बहुवचनम्)

(ग) एषः विद्यालयः । (द्विवचनम्)

(घ) एषा मापिका । (द्विवचनम्)

(ङ) सः युवकः हसति। (बहुवचनम्)

(च) एषा छात्रा अस्ति। (बहुवचनम्)

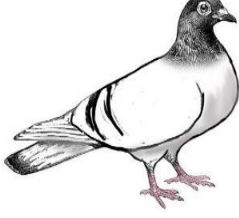
Periodic Test – II

Revision

प्रश्न -१

चित्रं द्रष्ट्वा मञ्जूषातः योग्य शब्दं चित्वा वर्तुलं कुरुत ।
(चित्र को देखकर मञ्जूषा से योग्य विकल्प चुनकर वर्तुल कीजिए।)

५

a. चटका

b. सिंहः

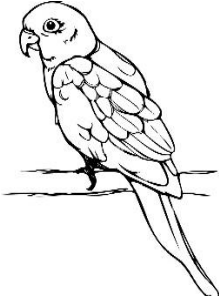
c. कपोतः

a. युतकम्

b. उरुकम्

c. करवस्त्रम्

a. काकः

b. कपोतः

c. शुकः

a. उरुकम्

b. युतकम्

c. धौतवस्त्रम्

a. चटका

b. उलूकः

c. व्याघ्रः

प्रश्न - २

निम्नलिखितानि रिक्तस्थानानि उचित सर्वनामपदैः पूरयत ।
(उचित सर्वनामपद से रिक्तस्थान की पूर्ति कीजिए ।)

५

- १ _____ सैनिकः अस्ति। (सः / सा / तत्)
२ _____ वनम् । (तत् / तौ / तानि)
३ _____ फले स्तः। (तौ / ते / तत्)
४ _____ मापिका। (सा / ते / ताः)
५ _____ वाटिकाः सन्ति। (सा / ते / ताः)

प्र - ३

रेखाङ्कितपदानि शुद्धं कृत्वा वाक्यानि पुनः लिखत ।
(रेखाङ्कित पद को शुद्ध करके वाक्य पुनः लिखिए ।)

५

१ एषः बालिका खादति।

२ ते फलानि सन्ति।

३ ताः सैनिकौ रक्षतः।

४ एषा वानरः कूर्दति।

५ ताः कन्दुके स्तः।

प्र - ४

चित्रं दृष्ट्वा वाक्यं पठित्वा च प्रश्ननिर्माणं कुरुत।
(चित्रों को देखकर तथा वाक्यों को पढ़कर प्रश्न- निर्माण कीजिए ।)

५

१. चटकाः उड्डयन्ति (कः / काः / के)

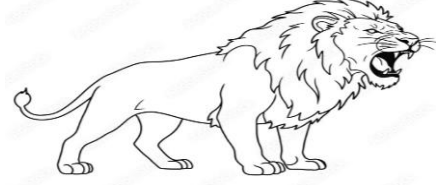
२. बालिका नृत्यति (का / के / किम्)

३. अश्वः धावति (का/ कः /किम्)

४. सिंहः गर्जति (कः /काः/के)

५. बालकः कुर्वति (का /कः /किम्)

Class V SANSKRIT
Revision
ANNUAL EXAMINATION
Term II

प्रश्न - १

वर्णान् निर्देशानुसारं पृथक्कुरुत ।

(वर्णों को निर्देशानुसारं अलग कीजिए ।)

(व्, ण्, न्, ऋ, ल्, ऌ, द्, ऊ, य्, ढ्, ध्, आ, र्, इ, थ्, ए)

8

अन्तः स्थ	ट - वर्ग	त - वर्ग	स्वराः

प्र - २

अधोलिखितशब्दानां वर्णसंयोजनं कुरुत ।

(वर्णसंयोजन कीजिए ।)

8

१ क् + अ + म् + अ + ल् + अ + म् = -----

२ श् + उ + क् + अ + : = -----

३ र् + आ + म् + अ + : = -----

४ क् + अ + ल् + अ + म् + अ + म् = -----

५ म् + अ + क् + ष् + इ + क् + आ = -----

६ छ + उ + र् + इ + क् + आ = -----

७ ग् + ऋ + ह् + अ + म् = -----

८ द् + उ + ग् + ध् + अ + म् = -----

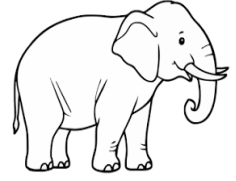

प्र - ३

अधोलिखित शब्दानां वर्णविच्छेदे रिक्तस्थानानि पूरयत ।
(वर्णविच्छेद में रिक्तस्थान की पूर्ति कीजिए ।)

8

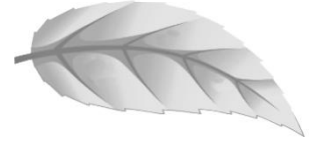
१ गजः = ---- + अ + ज् + ---- + :

२ लता = ल् + ---- + त् + ----

३ पत्रम् = प् + ---- + त् + ---- + अ + म्

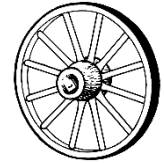
४ सूर्यः = स् + ---- + र् + य् + ---- + :

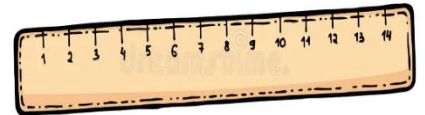
५ मूषकः = म् + ---- + ष् + अ + ---- + अ + :

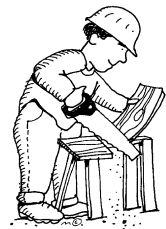
६ चक्रम् = च् + अ + क् + ---- + अ + ----

७ मापिका = ---- + आ + प् + ---- + क् + आ

८ तक्षकः = त् + ---- + क् + ---- + अ + क् + अ + :

प्रश्न - ४

अधोलिखितानां शब्दानाम् एकवचने द्विवचने बहुवचने वा वर्गीकरणं कुरुत।
(अधोलिखित शब्दों का एकवचन, द्विवचन, बहुवचन में वर्गीकरण कीजिए।)

8

गायिकाः, वनम्, छात्राः, गजौ, कमलम्, शिक्षकौ, चित्रकाः, सैनिकौ

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्

प्रश्न - ४

निम्नलिखितानि रिक्तस्थानानि उचितक्रियापदैः पूरयत।
(उचित क्रियापद से रिक्तस्थान की पूर्ति कीजिए।)

10

१. त्वं -----। (नमसि / नमथः)
२. अहं -----। (पठामः / पठामि)
३. बालकौ -----। (हसतः / हसन्ति)
४. ते सिंहाः -----। (गर्जन्ति / गर्जतः)
५. सैनिकः -----। (रक्षति / रक्षन्ति)
६. वयं गीतं -----। (गायामि / गायमः)
७. त्वं तत्र -----। (तरसि / तरतः)
८. युवाम् -----। (क्रीडथः / क्रीडति)
९. कलिके -----। (विकसतः / विकसन्ति)
१०. मयूराः -----। (नृत्यति / नृत्यन्ति)

प्रश्न - ५

उचितैः सङ्ख्यापदैः रिक्तस्थानानि पूरयत।
(रिक्तस्थानों को उचित सङ्ख्यापद से भरिए।)

8

- १ तत्र ----- चत्वारि सन्ति। (चत्वारः / चत्वारि)

२	----- शिक्षकाः लिखन्ति ।	(त्रयः / तिस्रः)
३	----- बालिका गच्छति ।	(एकः / एका)
४	----- छात्रौ पठतः ।	(द्वौ / द्वे)
५	----- बालिकाः क्रीडन्ति ।	(एकः / पञ्च)
६	----- नायिका नृत्यति ।	(चत्वारः / एका)
७	----- जनकः वदति ।	(तिस्रः / एकः)
८	----- मयूराः नृत्यन्ति ।	(चत्वारः / चत्वारि)

जयतु संस्कृतं जयतु भारतम्